

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

WET van 22 mei 2007, houdende instelling van het Nationaal Orgaan Voor Accreditatie en een Centraal Register van Opleidingen (Wet NOVA).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is in verband met de bevordering van de kwaliteit van het hoger onderwijs en het waarborgen van de regionale en de internationale vergelijkbaarheid van opleidingen in het hoger onderwijs, een Nationaal Orgaan Voor Accreditatie en een Centraal Register van Opleidingen in te stellen.

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

**HOOFDSTUK I
ALGEMENE BEPALINGEN**

Artikel 1

In deze wet wordt verstaan onder:

- a. President: de President van de Republiek Suriname;

- b. Minister: de Minister belast met onderwijs en vorming;
- c. NOVA: het Nationaal Orgaan Voor Accreditatie als bedoeld in artikel 2 lid 1;
- d. accreditatie: het keurmerk aan een opleiding op basis van een door de accreditatieraad verleend besluit dat tot uitdrukking brengt dat de kwaliteit van de opleiding positief is beoordeeld;
- e. hoger onderwijs: het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsgericht onderwijs aangeboden door de overheid en private instellingen;
- f. Accreditatiebureau: het Accreditatiebureau zoals bedoeld in artikel 11;
- g. opleiding een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden; een opleiding kan één of meer afstudeerrichtingen bevatten; een onderwijseenheid is een geheel van activiteiten van de student dat deel uitmaakt van een opleiding, waaraan een examen verbonden is;
- h. instelling: een organisatie met een structuur voor het administreren, verzorgen en aanbieden van één of meerdere onderwijsopleidingen, welke moet leiden tot het toekennen van een graad, diploma en/of certificaat;

- i. zelfevaluatie rapport: een analyse door leden van de opleiding, over de bekwaamheden bij en effectiviteit van de opleiding, neergelegd in een rapport;
- j. toets nieuwe opleiding: de toets die tot uitdrukking brengt dat de kwaliteit van een nieuw geregistreerde opleiding positief of negatief is beoordeeld;
- k. instellingsbestuur: het bestuur of de directie van een instelling van hoger onderwijs;
- l. het Centraal Register: het register zoals bedoeld in artikel 24;
- m. accreditatiekaders: de kwaliteitseisen waaraan een opleiding moet voldoen zoals bedoeld in artikel 12;
- n. accreditatieraad: de accreditatieraad zoals bedoeld in artikel 2 lid 2;
- o. toetsingskaders: de kwaliteitseisen waaraan een nieuwe opleiding moet voldoen zoals bedoeld in artikelen 12 en 13;
- p. visitatiecommissie: een door het NOVA samengestelde commissie bestaande uit onafhankelijke deskundigen;
- q. externe beoordeling: de beoordeling van de opleiding(en) van de instelling door een extern team, de visitatiecommissie, op grond van het zelfanalyse rapport en de toetsingskaders;
- r. hoge colleges van staat: De Nationale Assemblée, Ministers, Onderministers, de Staatsraad.

HOOFDSTUK II
NATIONAAL ORGAAN VOOR ACCREDITATIE

INSTELLING

Artikel 2

1. Er is een Nationaal Orgaan Voor Accreditatie, afgekort NOVA.
2. Het NOVA bestaat uit een accreditatieraad.
3. De accreditatieraad is belast met de taken en bevoegdheden zoals bedoeld in artikel 4.

DOELSTELLING

Artikel 3

De doelstelling van het NOVA is het bevorderen van de kwaliteit en het waarborgen van de regionale en internationale vergelijkbaarheid van opleidingen in het hoger onderwijs.

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4

De accreditatieraad heeft de volgende taken en bevoegdheden:

1.
  - a. het verlenen van accreditatie aan opleidingen van hoger onderwijs, die daarvoor in aanmerking komen;
  - b. het afnemen van de toets nieuwe opleidingen van hoger onderwijs;
  - c. het mede stimuleren van de vooruitgang van onderwijs, door het bevorderen van kennis, inzicht, vaardigheden en bekwaamheid;

- d. het toezien op het behoud van kwaliteitseisen en standaarden betreffende het hoger onderwijs;
  - e. het ontwerpen, vaststellen en wijzigen van nationale accreditatie- en toetsingskaders;
  - f. het samenstellen van accreditatierapporten, en het vaststellen van het accreditatiebesluit en het ontplooiën van andere activiteiten in het kader van het accrediteren van opleidingen in het hoger onderwijs;
  - g. het op internationaal niveau bespreken en afstemmen van de accreditatie- en toetsingskaders, in het bijzonder met de andere lidstaten van de Caricom in het belang van de regionale en de internationale samenwerking;
  - h. het erkennen van diploma's van hoger onderwijs die verworven zijn in Suriname, in de regio en daarbuiten;
  - i. het mede beschermen van belangen van studenten en toekomstige studenten in verband met het toezicht op de kwaliteit van de opleidingen en het verschaffen van informatie over geaccrediteerde opleidingen;
  - j. het faciliteren bij het uitvoeringsbeleid met betrekking tot het vrije verkeer van hoger geschoolden binnen de Caricom lidstaten.
2. Bij staatsbesluit kan worden bepaald dat het NOVA ook belast wordt met de in lid 1 van dit artikel genoemde taken en bevoegdheden, ten behoeve van andere vormen van onderwijs.

SAMENSTELLING

Artikel 5

1. De accreditatieraad bestaat uit negen leden, minimaal vijf en maximaal negen, onder wie een voorzitter.
2. Criteria waar leden van de accreditatieraad aan moeten voldoen:
  - a. deskundigheid op het gebied van hogeronderwijsbeoordelingen en minimaal een academische opleiding;
  - b. kennis en inzicht hebben met betrekking tot het Surinaams onderwijs en goed zicht op de plaats en het belang van het onderwijs in de samenleving en in het bijzonder van het hoger onderwijs;
  - c. kennis en inzicht hebben met betrekking tot ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg en accreditatie op regionaal en internationaal niveau;
  - d. onafhankelijke opstelling;
  - e. gezag ten aanzien van alle betrokken partijen.
3. De accreditatieraad wordt samengesteld uit:
  - a. vier personen uit het tertiaironderwijs met tenminste tien jaren ervaring in het tertiair onderwijs; waarvan drie afgevaardigd door overheidsinstellingen en één op voordracht van particuliere instellingen;
  - b. een persoon die een organisatie en/of human resource management professional is, met minimaal tien jaren werkervaring;
  - c. een persoon aangewezen door de Minister;

- d. een afgevaardigde van het Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu met tenminste tien jaren werkervaring op dit ministerie op het gebied van opleiding en training in relatie met arbeid;
  - e. twee afgevaardigden uit het bedrijfsleven.
4. Een lid van de accreditatieraad kan niet tevens lid zijn van de externe visitatiecommissie, alsmede lid van één van de hoge colleges van staat.
5. De leden worden voor een termijn van vijf jaar benoemd en zijn terstond herbenoembaar, voor nog één periode van vijf jaar.
6. De Minister benoemt, schorst en ontslaat de leden.
7. De accreditatieraad kiest uit zijn midden een voorzitter en een ondervoorzitter.
8. De leden van de accreditatieraad worden door de Minister ontslagen:
  - a. op eigen verzoek;
  - b. wegens gebleken ongeschiktheid of onbekwaamheid bij het vervullen van de functie;
  - c. wegens andere zwaarwichtige in de persoon van de betrokkene gelegen redenen.
9. De directeur van het accreditatiebureau is ambtshalve secretaris van de accreditatieraad.

SCHADELOOSSTELLING

Artikel 6

1. Aan het lidmaatschap van de accreditieraad is een schadeloosstelling verbonden.
2. De schadeloosstelling wordt bij staatsbesluit vastgesteld.

ORDE REGLEMENT

Artikel 7

De accreditieraad stelt een orde reglement vast. Dit reglement en elke wijziging daarvan behoeven de goedkeuring van de Minister. De goedkeuring wordt verleend bij beschikking en wordt onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

BOEKJAAR EN JAARPLAN

Artikel 8

1. Het NOVA zendt jaarlijks vóór 1 april ter goedkeuring aan de Minister de ontwerpbegroting en het jaarplan voor het daaropvolgende boekjaar.
2. Indien gedurende een boekjaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet het NOVA daarvan onverwijld mededeling aan de Minister onder vermelding van oorzaken van de verschillen.

JAARVERSLAG

Artikel 9

1. Het NOVA stelt jaarlijks vóór 1 april een verslag op van de werkzaamheden, inkomsten en de uitgaven van het afgelopen boekjaar, het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn werkzaamheden en werkwijze in het bijzonder over het afgelopen boekjaar. Dit jaarverslag wordt aan de Minister aangeboden.
2. Het NOVA stelt tevens voor de Minister ten behoeve van de Council for Human and Social Development van de Caricom jaarlijks vóór 1 april een verslag op met betrekking tot de regionale coördinatie en samenwerking met betrekking tot accreditatiewerkzaamheden.

Artikel 10

De documenten genoemd in de artikelen 8 en 9 worden in een jaarvergadering vastgesteld door de Minister vóór het einde van de maand april van dat jaar.

ACCREDITATIEBUREAU

Artikel 11

1. Er is een accreditatiebureau.
2. Het accreditatiebureau is belast met de administratieve- en organisatorische werkzaamheden van het NOVA.
3. Aan het hoofd van het accreditatiebureau staat een directeur.

4. De directeur kan bijgestaan worden door één of meerdere onderdirecteuren.
5. De directeur wordt benoemd, geschorst en ontslagen door de accreditieraad.
6. De directeur wordt bijgestaan door staf en overig personeel.
7. De stafleden worden op voordracht van de directeur benoemd, geschorst en ontslagen door de accreditieraad.
8. Het overig personeel wordt benoemd, geschorst en ontslagen door de directeur in overleg met de accreditieraad.
9. Het dienstverband met de directeur, de stafleden en het overig personeel wordt in een arbeidsovereenkomst vastgelegd.
10. De accreditieraad stelt een directie- en personeelsreglement vast, ten behoeve van het accreditatiebureau.
11. De accreditieraad stelt een organogram en de taken en bevoegdheden van het accreditatiebureau vast.

HOOFDSTUK III ACCREDITATIE EN TOETS NIEUWE OPLEIDING

ACCREDITATIEKADERS OPLEIDINGEN HOGER ONDERWIJS

Artikel 12

1. De accreditieraad legt zijn werkwijze voor de accreditatie van opleidingen vast in een accreditiekader dat de kwaliteitseisen omvat waaraan een opleiding moet voldoen. Voor opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs en het hogere beroepsonderwijs worden afzonderlijke accreditiekaders vastgesteld.
2. In de accreditiekaders wordt tevens bepaald welke gegevens het instellingsbestuur meezendt bij een verzoek om accreditatie; in ieder geval is het meezenden van het zelfevaluatierapport van de instelling zoals bedoeld in artikel 20 verplicht.
3. Bij het beoordelen van een opleiding ter verlening van accreditatie wordt tenminste aandacht geschonken aan de aspecten van kwaliteit, die betrekking hebben op het niveau van de opleiding, de onderwijshoud, het onderwijsproces, de resultaten van het onderwijs van de opleiding, de voorzieningen die noodzakelijk zijn om de opleiding te kunnen verzorgen, en de beoordelingsmethoden.
4. Bij de toepassing van lid 3 van dit artikel wordt begrepen onder:

- a. het niveau van de opleiding: dit is het eindniveau van de opleiding, gelet op hetgeen gewenst en gangbaar is, bij voorkeur gemeten naar regionale - en internationale standaarden;
  - b. de onderwijshoud: deze omvat in ieder geval de aard van het onderwijs, voldoende samenhang in het opleidingsprogramma, de studielast en een duidelijke relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van het opleidingsprogramma;
  - c. het onderwijsproces: dit omvat in ieder geval een voldoende afstemming tussen de vormgeving van het onderwijs en de inhoud, voldoende studiebegeleiding en inzichtelijke beoordeling en toetsing van het onderwijs;
  - d. de resultaten van het onderwijs: deze omvatten in ieder geval voldoende maatschappelijke relevantie van de bereikte eindkwalificaties van afgestudeerden van de opleiding en voldoende rendement van de opleiding in relatie tot de beargumenteerde streefcijfers;
  - e. de voorzieningen: deze omvatten in ieder geval de materiële voorzieningen, de kwaliteit van het personeel, de organisatie en de interne kwaliteitszorg;
  - f. de beoordelingsmethoden: deze hebben in ieder geval betrekking op de mogelijkheid de opleiding te vergelijken met andere opleidingen binnen een internationaal beoordelingskader.
5. Alvorens een accreditatiekader vast te stellen of te wijzigen voert de accreditieraad overleg met vertegenwoordigers van de betreffende instellingen en andere betrokkenen, waaronder studentenorganisaties en andere daarvoor in aanmerking komende organisaties.

6. Een accreditatiekader of een wijziging daarvan behoeft de goedkeuring van de Minister. De goedkeuring wordt onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
7. De accreditatiekaders worden bekendgemaakt door plaatsing in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en in één of meerdere plaatselijke dagbladen.

TOETSINGSKADERS OPLEIDINGEN HOGER ONDERWIJS

Artikel 13

1. De accreditatieraad legt zijn werkwijze voor de toets nieuwe opleiding vast in afzonderlijke toetsingskaders voor opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs en opleidingen in het hogere beroepsgerichte onderwijs.
2. Artikel 12 is van overeenkomstige toepassing.

EXTERNE BEOORDELING

Artikel 14

1. Het NOVA maakt aan de instellingen bekend welke instanties en of personen met behulp van onafhankelijke deskundigen, de kwaliteit van de opleidingen zullen beoordelen.
2. Voor elke externe beoordeling stelt de accreditatieraad een visitatiecommissie samen.
3. Een lid van de externe visitatiecommissie kan niet tevens lid zijn van de accreditatieraad.

ACCREDITATIE VAN OPLEIDINGEN

Artikel 15

1. Accreditatie wordt verleend op schriftelijke aanvraag van het instellingsbestuur.
2. Een aanvraag om accreditatie wordt ten minste één jaar vóór de vervaldatum van het vorige accreditatiebesluit of van het besluit waaruit blijkt dat de toets nieuwe opleiding met positief gevolg is ondergaan, bij het NOVA ingediend.
3. De accreditatieraad neemt binnen één jaar na ontvangst van de aanvraag om accreditatie een besluit. Dit accreditatiebesluit wordt bekend gemaakt in het Centraal Register zoals bedoeld in artikel 24.
4. Het accreditatiebesluit treedt in werking met ingang van de dag waarop het vorige accreditatiebesluit vervalt of, indien een opleiding voor de eerste maal wordt geaccrediteerd, met ingang van de dag van bekendmaking van het accreditatiebesluit.
5. Het accreditatiebesluit wordt gebaseerd op de beoordeling van de in artikel 14 genoemde deskundigen.
6. De accreditatie vervalt zes jaren na de dag van inwerkingtreding van het accreditatiebesluit.

7. Indien het instellingsbestuur binnen de termijn, bedoeld in lid 2 van dit artikel, een aanvraag om accreditatie heeft ingediend, is, in afwijking van lid 6 van dit artikel de vervaldatum van de accreditatie verlengd tot het moment dat onherroepelijk op de aanvraag om accreditatie is beslist indien:
  - a. de accreditatieraad de termijn, bedoeld in het lid 3 van dit artikel, heeft overschreden, of
  - b. op de vervaldatum nog niet onherroepelijk op de aanvraag om accreditatie is beslist.
8. De instelling is aan het NOVA een vergoeding verschuldigd voor de kosten van aanvraag om accreditatie overeenkomstig een door de accreditatieraad vast te stellen tarief.

ACCREDITATIERAPPORT

Artikel 16

1. De accreditatieraad legt de bevindingen naar aanleiding van de beoordeling van de opleiding, en het positief of negatief besluit over de accreditatie van de opleiding vast in een accreditatierapport. In het accreditatierapport kunnen overige opmerkingen worden opgenomen over de bijzondere kwaliteitskenmerken van de opleiding.
2. Bij een negatief besluit geeft de accreditatieraad aan, aan welke eis(en) niet is(zijn) voldaan en stelt een herstelperiode van ten hoogste drie jaar vast.

3. Alvorens het accreditatierapport vast te stellen, stelt de accreditieraad het instellingsbestuur in de gelegenheid binnen een door de accreditieraad te bepalen termijn zijn zienswijze over het voorgenomen accreditatierapport naar voren te brengen.
4. De accreditieraad zendt het accreditatierapport na vaststelling onverwijld aan de Minister en het instellingsbestuur en maakt het rapport tegelijkertijd openbaar.
5. De accreditieraad verstrekt op verzoek een afschrift van het accreditatierapport tegen een door de accreditieraad vast te stellen tarief.

NEGATIEF BESLUIT EN HERSTEL

Artikel 17

1. Indien de accreditieraad besluit dat geen accreditatie wordt verleend omdat bij de beoordeling door de onafhankelijke deskundigen blijkt dat de opleiding niet voldoet aan de accreditatiekaders en de aspecten van kwaliteit, treedt, in afwijking van artikel 15 lid 4, dat besluit in werking met ingang van de dag van bekendmaking daarvan en kan binnen één jaar na die bekendmaking, een nieuwe aanvraag om accreditatie worden ingediend. In afwijking van artikel 15 lid 6 is de vervaldatum van de accreditatie alsdan verlengd tot het moment dat, onder de voorwaarden van artikel 16 lid 2, onherroepelijk op de aanvraag om accreditatie is beslist.

2. Indien de accreditatieraad om een andere reden dan bedoeld in lid 1 van dit artikel geen accreditatie verleent, zijn de bepalingen van de artikelen 15 en 16 van overeenkomstige toepassing.
3. Indien geen accreditatie wordt verleend, draagt het instellingsbestuur van de negatief beoordeelde opleiding er zorg voor dat na het verstrijken van de herstelperiode binnen een termijn van twee jaar opnieuw accreditatie wordt aangevraagd.

TOETS NIEUWE OPLEIDING

Artikel 18

1. De toets nieuwe opleiding vindt plaats na ontvangst door het NOVA van een schriftelijk verzoek hiertoe van een instellingsbestuur.
2. De accreditatieraad neemt binnen één jaar na ontvangst van de aanvraag een besluit. Dit besluit wordt bekendgemaakt in het Centraal Register zoals bedoeld in artikel 24.
3. Bij de toets nieuwe opleiding wordt in ieder geval rekening gehouden met het door het instellingsbestuur verstrekte document waarin tenminste zijn opgenomen:
  - a. het opleidingsprogramma, met inachtneming van artikel 12 lid 4;
  - b. een financieel overzicht, waarin inzicht wordt verschaft in de uitgaven die voor het tot stand brengen van de opleiding noodzakelijk zijn; en
  - c. een beschrijving van het voor de opleiding benodigde personeel naar omvang en kwalificatie.

4. De instelling is het NOVA een vergoeding verschuldigd voor de kosten van aanvraag van de toets nieuwe opleiding overeenkomstig een door de accreditatieraad vast te stellen tarief.

NEGATIEF BESLUIT EN HERSTEL NIEUWE OPLEIDINGEN

Artikel 19

1. De rechten voortvloeiende uit een positieve toets nieuwe opleiding vervallen een jaar na schriftelijke kennisgeving van het positieve resultaat aan het instellingsbestuur.
2. Indien de toets nieuwe opleiding negatief is, mogen er geen studenten worden ingeschreven voor die opleiding.
3. De instelling kan voor de negatief beoordeelde opleiding niet vóór het verstrijken van de termijn van drie maanden wederom een toets nieuwe opleiding aanvragen.
4. Artikel 22 leden 3 en 4 zijn van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK IV

KWALITEITSZORG EN ZELFEVALUATIE VAN INSTELLINGEN VAN HOGER ONDERWIJS

INTERNE KWALITEITSZORG

Artikel 20

1. Het instellingsbestuur draagt er zorg voor dat, zoveel mogelijk in samenwerking met andere instellingen van hoger onderwijs,

wordt voorzien in regelmatige bewaking en beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen van de instelling.

2. Bij de bewaking en beoordeling worden ten minste de accreditatiekaders bedoeld in artikel 12 lid 1 en de aspecten van de kwaliteit bedoeld in artikel 12 leden 3 en 4 in acht genomen.

ZELFEVALUATIESTUDIE IN VERBAND MET DE AANVRAAG OM ACCREDITATIE

Artikel 21

1. Het instellingsbestuur draagt er zorg voor dat er tijdig zelfevaluatierapporten van de opleidingen door de instelling worden samengesteld.
2. Bij de samenstelling van het zelfevaluatierapport worden ten minste de accreditatiekaders, bedoeld in artikel 12 en de toetsingskaders bedoeld in artikel 13 in acht genomen.

HOOFDSTUK V

ONTNEMING BEVOEGDHEDEN TEN AANZIEN VAN BESTAANDE OPLEIDINGEN

Artikel 22

1. De Minister kan besluiten dat ten aanzien van bestaande opleidingen bevoegdheden worden ontnomen indien:
  - a. na de herstelperiode het NOVA een negatief besluit over accreditatie van de opleiding openbaar heeft gemaakt;

- b. niet of niet meer wordt voldaan aan hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald ten aanzien van kwaliteitszorg en de accreditatie.
2. De maatregelen die getroffen kunnen worden ter beperking of ontneming van rechten en bevoegdheden zijn:
  - a. een verbod tot het afgeven van verklaringen van afgelegde tentamens of examens;
  - b. een verbod tot het afgeven van diploma's en het verlenen van graden;
  - c. een verbod tot het inschrijven van eerstejaarsstudenten;
  - d. het inkorten of stopzetten van subsidie door de Staat.
3. Binnen één maand nadat het besluit van de Minister ter kennis is gebracht van de instelling, staat voor het instellingsbestuur bezwaar open bij de Minister. De Minister beslist binnen één maand.
4. Binnen drie maanden nadat er beslist is over het bezwaar, staat beroep open bij de President. De President beslist binnen 6 weken.

HOOFDSTUK VI

ERKENNING VAN DIPLOMA'S

Artikel 23

1. Bij staatsbesluit worden criteria vastgesteld voor erkenning van buitenlandse diploma's in het hoger onderwijs.

2. Bij staatsbesluit worden tevens criteria vastgesteld ten aanzien van de erkenning van diploma's in andere vormen van onderwijs in Suriname, de regio en van andere buitenlandse onderwijs instellingen.

HOOFDSTUK VII

CENTRAAL REGISTER

Artikel 24

1. Er is een Centraal Register van Opleidingen van hoger onderwijs.
2. In het Centraal Register wordt vermeld welke de bestaande, de geaccrediteerde en de nieuwe opleidingen zijn, evenals de erkende opleidingen.
3. Het Centraal Register wordt beheerd door het NOVA.
4. Het Centraal Register is openbaar.
5. Het Centraal Register ligt tegen betaling ter inzage van het publiek.
6. Bij staatsbesluit worden de inrichting en de werkwijze van het Centraal Register nader geregeld.

HOOFDSTUK VIII
BIJZONDERE BEPALINGEN
GOEDKEURING TARIEVEN

Artikel 25

De tarieven die het NOVA op grond van de artikelen 15 lid 8, 16 lid 5, 18 lid 4, en 24 lid 5 vaststelt, behoeven de goedkeuring van de Minister. De tarieven worden bekendgemaakt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en in één of meerdere plaatselijke dagbladen.

INLICHTINGEN

Artikel 26

1. Het NOVA verstrekt aan de Minister alle voor de uitoefening van zijn taak benodigde inlichtingen.
2. De Minister kan inzage vorderen van alle zakelijke gegevens en bescheiden, indien dat voor de uitoefening van zijn taak nodig is.

TAAKVERWAARLOZING

Artikel 27

1. Indien naar het oordeel van de Minister het NOVA zijn taak ernstig verwaarloost, kan de Minister de noodzakelijke voorzieningen treffen.

2. De voorzieningen worden, spoedeisende gevallen uitgezonderd, niet eerder getroffen dan nadat het NOVA in de gelegenheid is gesteld om binnen een door de Minister vast te stellen termijn alsnog zijn taak naar behoren uit te voeren.

AANVULLENDE VOORSCHRIFTEN

Artikel 28

Onverminderd de bepalingen van deze wet, waarin een staatsbesluit is voorgeschreven, kunnen over de in deze wet geregelde onderwerpen nadere regels bij of krachtens staatsbesluit worden vastgesteld.

OVERGANGSBEPALING

Artikel 29

Bij de inwerkingtreding van deze wet zijn de bestaande opleidingen van hoger onderwijs voor de duur van drie jaar geaccrediteerd.

HOOFDSTUK IX SLOTBEPALINGEN

Artikel 30

1. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet NOVA.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.

4. De Minister van Onderwijs en Volksontwikkeling is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 22ste mei 2007

R. R. VENETIAAN

Uitgegeven te Paramaribo, de 17^e juni 2008
De Minister van Binnenlandse Zaken,

M.S.H. HASSANKHAN

WET van 22 mei 2007, houdende instelling van het Nationaal Orgaan Voor Accreditatie en een Centraal Register van Opleidingen (Wet NOVA).

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ALGEMEEN

In artikel 38 lid 2 van de Grondwet is de toezichthoudende taak van de Staat vastgesteld ten aanzien van alle onderwijsinstellingen van publieke aard ter naleving van het nationale onderwijsbeleid en door de Staat vastgestelde normen. Deze wet NOVA omvat de toezichthoudende taak betreffende kwaliteitseisen voor opleidingen van hoger onderwijs die publiekelijk toegankelijk zijn.

Het hoger onderwijs is de afgelopen twee decennia naar aanleiding van vooral de globalisatie uitdagingen wereldwijd in een versnelde beweging geraakt. Economische blokvormingen, het vrije personenverkeer en veranderingen in de beroepenstructuur hebben geleid tot afspraken om regionaal en op langere termijn ook internationaal - te streven naar harmonisatie van hoger onderwijs opleidingsstructuren, programmakwaliteitseisen en te verlenen graden en diploma's.

Door de Caricom lidstaten is mede in verband met het vrije verkeer van gekwalificeerde personen besloten om een regionaal accreditatie instituut in het leven te roepen en de kwaliteitseisen van de opleidingen expliciet te maken en op elkaar af te stemmen. Er zullen **kwaliteitskeurmerken** (de zgn. accreditatie) aan opleidingen verstrekt en openbaar gemaakt worden door een onafhankelijk orgaan. De meeste Caricomlanden waar hoger onderwijs wordt aangeboden hebben intussen de relevante wetgeving door hun respectieve parlementen laten goedkeuren.

In Suriname zijn er momenteel 6(zes) openbare hoger onderwijsinstellingen en enkele particuliere instituten die samen meer dan 50 hoger onderwijsopleidingen verzorgen.

Als gevolg van bovengeschetste ontwikkelingen zijn een aantal van deze aanbieders van hoger onderwijs reeds gestart met het aanpassen en innoveren van hun opleidingen overeenkomstig de regionale en internationale trends. Met zowel de omschakeling naar de internationaal meer geaccepteerde bachelor-/masterstructuur, evenals met de invoering van een intern kwaliteitszorgsysteem is er op enkele van deze instituten al een aanvang gemaakt.

Deze wet heeft dan ook tot doel kwaliteitskenmerken, het accreditatiesysteem en de registratie van geaccrediteerde opleidingen te regelen in verband met de bevordering van de kwaliteit en de regionale en internationale vergelijkbaarheid van opleidingen in het hoger onderwijs. Daartoe worden in deze wet het Nationaal Orgaan voor Accreditatie en een Centraal Register voor Opleidingen ingesteld. Daarmee wordt voldaan aan de eis zoals vastgelegd in artikel 46 lid (iii) van het gewijzigde Verdrag van Chaquaramas. Daarin is bepaald dat met betrekking tot de "Movement of skilled community nationals", de lidstaten passende wetgeving, administratieve en procedurele regelingen moeten vaststellen.

Het NOVA bestaat uit een accreditieraad die belast is met de taken en bevoegdheden en een accreditatiebureau bemenst door een Directeur, stafleden en overige medewerkers. Het accreditatiebureau moet voor de administratieve en organisatorische werkzaamheden zorgdragen.

Zeer zwaarwichtige taken het onderwijs betreffende met name het accrediteren van opleidingen, worden in deze wet geattribueerd aan het Nova wat inhoudt dat de accreditieraad de bevoegdheden in de wet op eigen naam en onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent.

Er is gekozen om een zelfstandig bestuursorgaan (rechtspersoon voor het bestuursrecht) het NOVA in te stellen, omdat:

- Het verlenen van accreditatie een gewichtige taak is. Om die reden is ook bepaald dat de leden deskundig moeten zijn op het terrein van het hoger onderwijs, de beroepspraktijk en de kwaliteitszorg.
- De Raad mag zelfstandig de bevoegdheden in de wet uitoefenen en hoeft geen verantwoording af te leggen over de genomen besluiten. Hiermee wordt de ministeriële verantwoordelijkheid beperkt.
- Burgers moeten kunnen vertrouwen in de deskundigheid, zakelijkheid en onpartijdigheid van de te nemen besluiten van de Raad. Besluiten, vastgelegd in een beschikking, moeten buiten politieke invloed worden gehouden.
- Belanghebbenden worden direct betrokken omdat leden van de Raad op voordracht van representatieve organisaties moeten worden benoemd.

De Minister is het politiekverantwoordelijke bestuursorgaan en is dan ook genoemd in de wet.

Ons staatsrechtelijk systeem eist dat de Regering waar de Minister deel van is, verantwoording verschuldigd is aan het Parlement. Om die reden zijn enkele bepalingen opgenomen waarin aan een wel verantwoordelijk bestuursorgaan de mogelijkheid wordt gegeven enige invloed uit te oefenen, bijvoorbeeld de benoeming van de leden van de Raad, de goedkeuring van accreditatie- en toetsingskaders en het ontnemen van bevoegdheden.

Het NOVA draagt zorg voor de bekendmaking van de genomen besluiten (vaststelling tarieven, welke instanties gevisiteerd moeten worden). Dit geschiedt bij beschikking van het NOVA.

Voor de accreditatie- en toetsingskaders, vermeldt de wet op welke wijze dit dient te geschieden; zie artikel 12 lid 7 waar is bepaald dat dit moet worden bekendgemaakt door plaatsing in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en in de plaatselijke dagbladen.

De onderwijsinstelling (burger) dient op de hoogte te zijn, zodat daarmee rekening kan worden gehouden. Niet alleen de actieve openbaarheid, maar ook de passieve openbaarheid is opgenomen, aangezien in artikel 16 lid 5 is bepaald dat een ieder een afschrift van het accreditatierapport kan vragen.

Ook de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zijn van belang zoals onder meer blijkt uit artikel 16 lid 1; de motiveringsplicht van het NOVA.

Ten aanzien van de handhaving en rechtsbescherming zijn sancties, bezwaar en beroepsmogelijkheden opgenomen in de wet.

Het opleggen van sancties is nodig voor ordening en natuurlijk voor het naleven van de wet.

Indien de beslissing op de accreditatieaanvraag negatief is, wordt een herstelperiode gegeven, waarna opnieuw accreditatie dient te worden aangevraagd. Voldoet de instelling toch niet, dan volgen de sancties.

De Minister kan dan **bestaande** opleidingen bevoegdheden ontnemen. De belanghebbende kan dan in bezwaar gaan bij de Minister en daarna in beroep bij de President.

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2: INSTELLING NOVA

Ingesteld wordt het Nationaal Orgaan Voor Accreditatie, afgekort NOVA.

Gekozen is voor een zelfstandig bestuursorgaan.

Op grond van deze wet worden aan dit orgaan geattribueerde bevoegdheden betreffende accreditatie toegekend. Dit orgaan zal in Suriname leiding moeten geven aan een in te voeren systeem van accreditatie en zal een positie moeten verwerven binnen de regio en daarbuiten. Enerzijds zal hierdoor de aandacht voor de kwaliteit van onze hoger onderwijsopleidingen en van andere vormen van onderwijs verbeterd worden en anderzijds zullen onze opleidingen internationaal makkelijker vergelijkbaar worden.

Artikel 3: DOELSTELLING

Deze wet heeft tot doel de instelling van een onafhankelijk nationaal accreditatieorgaan mogelijk te maken, die erop zal toezien dat hoger onderwijsopleidingen in Suriname aan een aantal basiskwaliteitsstandaarden voldoen.

Artikel 4: TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Het NOVA zal zich specifiek richten op het accrediteren van opleidingen voor hoger onderwijs en niet op instituten voor hoger onderwijs. Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van vooraf omschreven doelstellingen. Accreditatie is het sluitstuk van een stelsel van externe kwaliteitszorg en dient ter waarborging van de kwaliteit van het hoger onderwijs. Alvorens accreditatie aan te vragen, moet een opleiding een zelfevaluatie verrichten (*interne kwaliteitszorg*). Daarna kan de opleiding gevisiteerd worden door een extern, onafhankelijk en deskundig visitatieteam (dit is de eerste fase van de *externe kwaliteitszorg* waarin de toetsing van de zelfevaluatie van de opleiding centraal staat). Het NOVA is bevoegd om een "keurmerk" aan een opleiding te verlenen als bewijs dat die opleiding voldoet aan bepaalde kwalitatieve maatstaven. Naast accreditatie van bestaande opleidingen zullen nieuwe opleidingen vooraf door het NOVA getoetst moeten worden alvorens zij kunnen worden geïmplementeerd.

Het NOVA kan ook gevraagd worden andere vormen dan die van hoger onderwijs te beoordelen en te accrediteren of advies hierover uit te brengen.

Het NOVA wil met het erkennen van diploma's verworven in Suriname zowel in de regio als daarbuiten, verzekeren dat deze voldoen aan de academische of beroepsstandaarden.

Artikelen 5, 6 en 7: INRICHTING NOVA EN SAMENSTELLINGACCREDITATIERAAD

Het NOVA bestaat uit een accreditieraad en een accreditatiebureau.

De samenstelling van de accreditieraad wordt bij staatsbesluit geregeld waarbij rekening zal worden gehouden met specifieke deskundigheid, integriteit, representativiteit en met de onafhankelijke gezaghebbende status van het orgaan. De directeur is ambtshalve secretaris van de accreditieraad en is daarom geen lid van de accreditieraad.

Organogram, taken en bevoegdheden van het accreditatiebureau worden bij beschikking vastgesteld.

Artikel 8. BEGROTING EN JAARPLAN

Jaarlijks dient het NOVA een begroting en een jaarplan in, bij de Minister. Aangezien het mogelijk is dat er wijzigingen optreden in het financieel beleid van het NOVA, bijvoorbeeld door wijzigingen in de eigen inkomsten en uitgaven, moet de Minister als toezichthoudend orgaan hiervan tijdig in kennis worden gesteld in het belang van de continuïteit van de activiteiten van het NOVA.

Artikel 12: ACCREDITATIE- EN TOETSINGSKADER

Accreditatie- en Toetsingskaders worden door het NOVA vastgesteld vervolgens openbaar gemaakt. Zij bevatten o.a. gedefinieerde kwaliteitseisen waaraan getoetst dient te worden teneinde geaccrediteerd te kunnen worden.

De kaders geven verder de te volgen werkwijze en procedures van het NOVA aan en de onderwerpen waarop de kwaliteitsbeoordeling zal geschieden zoals: doelstellingen opleiding, programma, inzet personeel, voorzieningen, interne kwaliteitszorg en resultaten.

Artikel 14: EXTERNE BEOORDELING

Accreditatie is het sluitstuk van een stelsel van externe kwaliteitszorg. Alvorens accreditatie aan te vragen, moet een opleiding een **zelfevaluatie** verrichten (interne kwaliteitszorg). Daarna kan de opleiding gevisiteerd worden door een extern, onafhankelijk en deskundig visitatieteam (dit is de eerste fase van de externe kwaliteitszorg waarin de behandeling van het zelfevaluatierapport van de opleiding centraal staat). Het externe visitatieteam wordt door het NOVA samengesteld en kan afhankelijk van de te visiteren opleiding uit zowel Surinaamse als buitenlandse experts bestaan.

Artikel 15: ACCREDITATIE EN HERACCREDITATIE

In dit artikel worden de regels en werkwijze aangegeven die verband houden met de aanvraag en het uitvoeren van accreditatie en heraccreditatie.

Artikel 16: ACCREDITATIERAPPORT

Dit artikel behandelt de regels en procedures die het NOVA in acht moet nemen bij de samenstelling van het accreditatierapport. In het accreditatierapport is tevens het besluit over de accreditatie opgenomen. Bij een negatief besluit stelt het NOVA een herstel periode van ten hoogste drie jaar vast.

Artikel 17: NEGATIEF BESLUIT EN HERSTEL

Indien een opleiding negatief wordt beoordeeld, krijgt de opleiding een periode van ten hoogste drie jaar om de tekortkomingen te corrigeren.

Het verantwoordelijke instellingsbestuur behoort de negatief beoordeelde opleiding na verstrijking van of binnen de herstelperiode opnieuw voor te dragen voor accreditatie. Als de visitatie negatief verloopt, krijgt de opleiding verbeteringsvoorstellen en kan de instelling nadat er aan de verbeteringspunten is gewerkt om een heraccreditatie of -visitatie vragen.

Artikel 18: TOETS NIEUWE OPLEIDING

Alvorens nieuwe hoger onderwijsopleidingen ingesteld kunnen worden, dient het instellingsbestuur een Toets Nieuwe Opleiding aan te vragen bij het NOVA. Indien de toets positief is, dient de opleiding binnen 5 jaar na het besluit van het NOVA accreditatie aan te vragen bij dit orgaan.

Artikel 19: BESLUIT TOETS NIEUWE OPLEIDING

Indien een aanvraag voor het instellen van een nieuwe hoger onderwijsopleiding negatief wordt beoordeeld, mag de instelling geen studenten inschrijven voor deze opleiding. Wel mag de instelling vanaf drie maanden na het negatief besluit van het NOVA een aangepast verzoek indienen om de opleiding opnieuw te toetsen.

Artikel 20 en 21: KWALITEITZORG EN ZELFEVALUATIERAPPORT

Met dit artikel wordt beoogd instellingen van hoger onderwijs die nog geen intern kwaliteitszorgsysteem hebben te verplichten hiermee zo spoedig mogelijk een aanvang te maken. Samenwerking tussen de instellingen is mogelijk. Alle hoger onderwijsinstellingen en opleidingen behoren namelijk een intern systeem van kwaliteitsbewaking en kwaliteitsverbetering te hebben (zogenaamd Intern kwaliteitszorgsysteem).

Kwaliteitszorg dient afgestemd te zijn op de accreditatie- en toetsingskaders en kan betrekking hebben op het onderwyscurriculum, het onderwijsproces, de organisatie, de faciliteiten, de infrastructuur, de studentenbegeleiding en de bereikte onderwijsresultaten van de opleiding. Interne kwaliteitszorg betekent voortdurend monitoren, reflecteren en verhogen van de kwaliteit van de beleidsvoering van de instelling c.q. de opleiding. Deze reflectie en de eventueel daaruit voortvloeiende resultaten van verbeteringsvoorstellen worden o.a. in een zelfevaluatieverslag vastgelegd i.v.m. aanvraag voor accreditatie. Kwaliteitszorg zal vooral succes opleveren wanneer het diep verankerd zit in de cultuur van de instelling c.q. de opleiding.

Artikel 22: BEPERKING EN ONTNEMING RECHTEN BESTAANDE OPLEIDINGEN

Dit artikel behandelt de mogelijke maatregelen die toegepast kunnen worden indien blijkt dat een opleiding ook na de herstelperiode niet naar tevredenheid gewerkt heeft aan de verbeteringsvoorstellen met betrekking tot de vereiste kwaliteitseisen gesteld door het NOVA in het accreditiekader voor dit type opleidingen.

Eventueel kunnen naar aanleiding van beleidswijzigingen per staatsbesluit andere rechten ontnomen worden. (Stel dat er een studiefinancieringsstelsel wordt geïntroduceerd, dan kan de Overheid bijvoorbeeld weigeren om studenten van niet geaccrediteerde opleidingen te financieren. Verder zou indien de openbare hoger onderwijsinstellingen meer autonomie krijgen en zelf geld verdienen, de overheid de subsidie kunnen inkorten, enz.).

Artikel 23: ERKENNING DIPLOMA'S

Erkenning van diploma's van Suriname, van de regio en van het buitenland is voorlopig nog mogelijk. Nadat de instelling en het functioneren van het Nova een feit is, treedt accreditatie van opleidingen in de plaats van erkenning van diploma's.

In de toekomst zal ook nog voor andere vormen van onderwijs accreditatie van de opleiding in de plaats treden van de erkenning van diploma's.

Dit is in artikel 4 lid 2 geregeld en zal uitgewerkt worden in een staatsbesluit.

Artikel 24: CENTRAAL REGISTER

In dit artikel is de juridische grondslag gelegd voor de instelling van een Centraal Register voor opleidingen van hoger onderwijs. In dit Register zal vermeld worden welke opleidingen geaccrediteerd zijn en welke opleidingen erkend zijn. Deze informatie dient tevens publiekelijk toegankelijk te zijn zodat studenten over deze informatie kunnen beschikken alvorens zich voor een opleiding in te schrijven.

Artikel 29: OVERGANGSBEPALINGEN

Aangezien accreditatie verdiend moet worden is er in de overgangperiode nog geen sprake van geaccrediteerd zijn van bestaande en/of door de overheid reeds erkende particuliere opleidingen. In dit artikel wordt duidelijk vastgesteld dat in feite alle hoger onderwijsopleidingen de plicht hebben om hun intern kwaliteitsmanagementsysteem in stelling te brengen, hun zelfevaluatie te verrichten en ervoor te zorgen dat zij op basis van de geldende regelgeving uiterlijk 1 oktober 2010 al dan niet geaccrediteerd worden, of dat zij tenminste accreditatie hebben aangevraagd. Het NOVA zal een uitvoeringsschema samen met de opleidingen opstellen teneinde vooral de visitatiewerkzaamheden op een efficiënte manier te spreiden.

Paramaribo, 22 mei 2007,

R. R. VENETIAAN

